

Ymchwiliad Craffu – Tai Gwyliau a Threthi

Fersiwn 1.00 o'r Sgôp

Cefndir

Mae diffiniadau pendant o fewn y gyfraith ar gyfer "Ail Gartrefi", sy'n destun Treth Cyngor, ac "Uned Hunan Ddarpar", sef cartrefi gwyliau sy'n dod o fewn y gyfundrefn Trethi Annomestig.

Cyflwynodd yr Arweinydd Cabinet Adnoddau nifer o bapurau i'r cyfarfod paratoi ar 20/05/2015 yn ymateb i gwestiynau'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol ynghylch trethu "ail gartrefi" ac "unedau hunan ddarpar", a'r sefyllfa yng Ngwynedd. Gwelwyd yn glir fod her flynyddol o warchod y sylfaen trethiannol a'r gyllideb yn wyneb eiddo'n symud o'r gyfundrefn Treth cyngor i Drethi Annomestig.

Mae'r Aelod Cabinet Adnoddau wedi gofyn i'r pwyllgor sefydlu gweithgor i graffu'r mater ar ei ran, drwy edrych ar yr hyn sy'n digwydd mewn siroedd eraill, a llunio argymhellion i'w sylw.

Pwrpas yr Ymchwiliad

Pwrpas yr Ymchwiliad Craffu fydd edrych ar sefyllfa cynghorau eraill yng nghyd-destun "ail gartrefi" ac "unedau hunan ddarpar" i geisio gweld a ydynt yn wynebu yr un heriau a Gwynedd ac adnabod a oes ganddynt gynlluniau i oresgyn yr anawsterau hyn.

- Newidiodd Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Diffiniad o Eiddo Domestig) (Cymru) 2010 y diffiniad o eiddo sydd ddim yn eiddo domestig at bwrpasau trethiant. Pa effaith gafodd y newidiadau hyn ar gyflymder y trosglwyddiad?
- Pa ddisgownt neu bremiwm mae gwahanol gynghorau yng Nghymru a Lloegr yn ei ganiatáu / godi ar ail gartrefi? Os yna unrhyw gydberthyniad (correlation) rhwng maint disgownt / premiwm a nifer yr eiddo sy'n trosglwyddo?
- Pa mor aml mae Swyddfa'r Prisiwr yn adolygu os yw eiddo sydd wedi trosglwyddo i'r drefn Trethi Busnes yn parhau i gydymffurfio â'r diffiniad o eiddo sydd ddim yn eiddo domestig?
- Oes gan y Cyngor unrhyw rymoedd "plismona"? Os oes, a oes yna achos busnes dros sefydlu swyddogaeth "cydymffurfiaeth" o fewn y Cyngor a fyddai'n talu am ei hun wrth ddarganfod eiddo sydd ddim yn gymwys i Dreth Cyngor, ond a ddylai fod? Petai'r Cyngor yn darganfod Eiddo o'r fath, a fyddai Swyddfa'r Prisiwr yn barod i weithredu?
- Pa mor gadarn yw'r dystiolaeth sy'n dderbyniol i Swyddfa'r Prisiwr er mwyn caniatáu trosglwyddiad?
- Mae gennym ffigyrau i ddangos faint o eiddo y mae Swyddfa'r Prisiwr wedi caniatáu eu trosglwyddo bob blwyddyn. Oes ffigyrau ar gael am y nifer y mae Swyddfa'r Prisiwr wedi eu gwrthod bob blwyddyn? Byddai'r ffigyrau hyn yn gymorth i ddangos os mai mwy o berchnogion eiddo

sy'n gofyn am drosglwyddiad erbyn hyn, neu os mai Swyddfa'r Prisiwr sy'n fwy parod i'w caniatáu (e.e. oherwydd fod torri adnoddau yn golygu nad oes modd iddynt ymchwilio mor drwyadl).

- Oes gan y Cyngor unrhyw hawl apêl pan fydd Eiddo yn trosglwyddo?
- Oes yna risg y bydd codi Premiwm Treth Cyngor ar ail gartrefi yn wrthgynhyrchiol os bydd yn annog mwy o drosglwyddo?

Cyfnod yr Ymchwiliad

Cychwyn yr ymchwiliad	Mehfin 2015
Diwedd yr ymchwiliad	Hydref 2015
Adroddiad i sylw'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol	3ydd Rhagfyr 2015
Adroddiad oddi wrth craffu at y Weithrediaeth	Ionawr 2016

Rhaglen

Amlinelliad o'r prif gamau a chyfarfodydd.

Bydd gofyn i'r aelodau wneud gwaith ychwanegol rhwng y cyfarfodydd.

1.	Cyflwyniad gan yr Aelod Cabinet Adnoddau a'r Pennaeth Cyllid
2.	<p>Sesiwn Gynllunio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Y Grŵp Ymchwiliad i ystyried y wybodaeth a gyflwynwyd hyd yma • Cytuno ar gwestiynau ac amserlen a sut i ymgymryd â'r gwaith ymchwil pellach ee • Trafod gyda siroedd eraill - trwy alwadau ffon neu gynhadledd fideo? • Cysylltu gyda'r Llywodraeth neu Swyddfa'r Prisiwr • gwaith ymchwil pen desg • gwaith maes lleol
3.	Aelodau i wneud gwaith ymchwil ar gyfer yr ymchwiliad rhwng cyfarfodydd ac adrodd nol i'r Arweinydd/ Cadeirydd.
4.	<p>Dadansoddiad</p> <p>Ystyried a chrynhof'r wybodaeth a gasglwyd</p> <p>Cytuno'r prif argymhellion ar gyfer yr adroddiad</p>
5.	Llunio'r adroddiad
6.	Pwyllgor Craffu Corfforaethol i ystyried yr adroddiad drafft a chyflwyno'r argymhellion i'r Aelod Cabinet